

Mordene på to aftægtskvinder i Haring

Jens Verner Præstgaard

En rettelse i kirkebogen for Haring sogn bragte afdøde Peter Kvejborg, Årup, på sporet af følgende grumme beretning. Artiklens forfatter har bearbejdet og afsluttet dette arbejde.

Alderdoms forsorg var før 1891 kun i ringe grad samfundets opgave. Den var overladt til familien og de ældre selv. Ejere af fast ejendom kunne lade en aftægtskontrakt indgå som en del af betalingen ved afståelsen af ejendommen. Kontrakten kunne være meget detaljeret, så den sikrede aftægtsfolkene en livsvarig forsørgelse bestående af ydelser og bolig på eller ved ejendommen. Pleje under sygdom og alt vedrørende begravelse var ofte beskrevet i alle enkeltheder. Byrden påhvilede ejendommen og måtte respekteres af nye ejere. Det var en betydelig byrde især for mindre ejendomme. Det kan derfor ikke undre, at ejere, så hen til den dag, da den sidste af aftægtsfolkene døde.

Fristelsen til at hjælpe med til at fremskynde dette tidspunkt kunne blive så stor, at nogle ikke kunne modstå den, som det fremgik af følgende beretning fra Haring, hvor to fattige aftægtskvinder, Maren Rørby i 1850 og Ane Johanne Christensen i 1858, blev berøvet livet. De to dødsfald blev af myndighederne betegnet som henholdsvis selvmord og drukneulykke, og opklaringen fandt først sted i 1877 under et forhør vedrørende tyveriet af et lommeur.

Et skæbnesvangert tyveri

Den 3. februar 1877 var politiretten sat i Vestervig, hvor sognefogeden i Hørsted forklarede, at der dagen før havde været auktion hos Niels Christen Nielsen i Tyhove og derefter udlægsforretning hos en nabo. Efter at denne var foretaget, gik sognefogeden tilbage til Tyrhove, hvor ejeren Niels Christen Nielsen meddelte ham, at der var blevet stjålet et sølv 2. classes lommeur fra ham, og at han mistænkte enten Christen Larsen Tækker eller Peder Christen Skrædder. Disse to havde været sidst inde i stuen, og han havde anmodet dem om at gå, da han ville have døren lukket. De to mænd var endnu til stede.

Sognefogeden kaldte først Peder Christen Skrædder ind og talte med ham om tyveriet. Han forsikrede, at han ikke havde begået det og heller ikke vidste, hvem den skyldige var. Derefter blev Christen Larsen Tækker kaldt ind. Han benægtede at have begået tyveriet, men sagde så, at han blev så trængende, at han måtte gå ud og lade sit vand. Da han ikke fik lov til det, begyndte han at jamre, tog sin træsko op og vendte ryggen til dem. Niels Christen Nielsen tog træskoene op og fandt uret deri. Trods dette ville Christen Larsen Tækker ikke vedkende sig tyveriet, men hævdede, at et eller andet skamsmenneske havde lagt uret i træskoene. Da sognefogeden anså Christen Larsen Tækker for at være gemingsmanden, blev han anholdt og afleveret i arresten i Vestervig. Det stjalne lommeur blev taget i rettens væрге og forseglet.

Om Christen Larsen Tækker kan oplyses, at han blev født i Heltborg den 8. juni 1815. Han tjente, til han var 30 år. Han havde boet i Skyum, Hørdum, Haring, Ballerum

og derefter i Gjersbøl. Han forklarede, at hans skudmålsbog var bortkommet. Under forhøret påstod han, at en anden havde lagt uret i træskoene. Arrestationen blev opretholdt. Den 7. februar under et forhør med vidneførsel forklarede Carl Ludvigsen af Hørsted, at Christen Larsen Tækker fumlede meget med sine bukser, da han slog bukseklappen ned for at lade vandet. Christen Larsen Tækker hævdede dog stadig at være uskyldig. Hans begrundelse for at være i stuen var, at han skulle nedtage et stueur, som han havde købt. Uret bar han hen til naboen, hvor sognefogeden kom til ham, og her foregik undersøgelsen ang. det stjalne ur.

Under forhøret dagen efter tilstod han tyveriet, men forsvarede sig med, at det var sket i beruselse. Forhørsretten mente ikke, det kunne være rigtigt, da måden at få uret bortpraktiseret på ikke tydede på beruset tilstand. Den 13. februar afgav han sin forklaring som sidst. Af hensyn til den videre undersøgelse bekendtgjordes, at der ville blive foretaget husundersøgelse på arrestantens bopæl. Han blev gjort bekendt med dekretet og derefter ført væk.

Den 27. februar ændrede Chr. Tækker sin tilståelse, idet han påstod, at Peder Christen Skrædder var med i tyveriet. Dagen efter trak han tilståelsen tilbage. Derpå forhørtes han om tyveriet af 1 kr. og 33 øre, som han i efteråret 1875 begik hos smed Jens Ninn i Årup. Han erkendte tyveriet af pengene, der havde ligget i vinduet, da han var hos smeden vedrørende noget smedearbejde, han ville have udført.

24. marts 1877 fremlå der en straffeattest fra Thisted, som viste, at arrestanten var ustraffet i retskredsen. Arrestanten blev foreholdt den fremlagte straffeattest og havde intet at bemærke. Han forlangte derimod tilført, at han fragik sin tilståelse om at have forøvet pengetyveriet hos smeden Jens Ninn. Han ville have gjort gældende, at han ikke vidste, hvad han svarede på den dag, da han tilstod tyveriet. Han erkender imidlertid, at han den dag var ved sin gode fulde samling, som han i øvrigt hele tiden havde været.

Mordet på Maren Rørby

Den 25. marts 1877 blev forhøret genoptaget. Det blev bemærket af herredsfogeden, at medens undersøgelsen imod arrestanten havde stået på, blev det ham forelagt som et almindeligt udbredt rygte, at arrestanten skulle have aflivet aftægtskone Maren Thomasdatter Rørby, medens hun havde aftægt hos ham. Herredsfogeden fandt sig i den anledning foranlediget til uden for protokollen til en rapport at eksaminere arrestanten. Da hans forklaring ikke ganske stemte med den oprindelige forklaring om Maren Rørbys døds måde, søgte han ligeledes uden for protokollen yderligere oplysninger. Han forelagde i den anledning udskrift af et forhør, optaget den 7. marts 1850 til oplysning om Maren Rørbys død.

Året 1850 den 7. marts blev Hassing Refs Herreders politiret sat kl. 10 i Rosholm præstegård af den ordinære dommer og skriver i overværelse af to vidner. Anledningen var en anmeldelse fra sognefogeden i

Harring om, at Maren Thomasdatter, på aftægt hos husmand Christen Larsen i Harring, var fundet død på loftet.

Under forhøret forklarede husmand Christen Larsen, at da han tirsdag den 5. dennes om eftermiddagen vel kl. 4 a 5 hørte Maren Thomasdatters dattersøn skråle i gården, gik han da hen til ham. Idet drengen på omtrent 5 år nu fortalte, han ikke kunne komme ind til sin bedstemoder, ville han nu således følge drengen derind, men han fandt først hendes stuedør og siden bagdøren indvendigt lukkede. Da fruentimmeret ikke plejede således at lukke for sig, gik han ind til sin kone, som fortalte ham, at Maren kort i forvejen var gået ud fra hende og ville gå ind i sin aftægtsbolig, men ville ikke have drengen med ind.

Da Christen Larsen fandt det underligt, at hun således havde tillukket døren ved højlys dag, og at han forgæves havde banket på døren og råbt på hende, gik han hen til sin nabo, husmand Peder Vangsgaard, og fortalte ham det og bad ham følge med, for at de i alt fald kunne sprænge døren; men da de var i tvivl, om dette kunne gå an, blev de enige om at gå til præsten. Han rådede dem til at tage en mand til med derhen, og idet nu Niels Soedborg gik med, trykkede de så stærkt på stuedøren, at den indvendige krog gav efter. Da de nu ikke fandt hende i hendes stue eller i køkkenet, gik Vangsgaard op på loftet, hvor han fandt hende hængende med et tyndt reb om halsen. Hun blev nu straks skåret ned. Hun var endnu ikke ganske kold eller stiv, men deres forsøg på at bringe hende til livet var forgæves. Efter hvad Christen Larsens kone havde sagt ham, var Maren kommet hjem en timestid eller to i forvejen, og efter at have været noget inde hos sig selv var Maren inde hos hende, og hun var dengang ikke ganske ædru.

Maren, der var et ugift fruentimmer, havde et års tid været på aftægt hos Larsens, og de kom, navnlig hun og hans kone, godt ud af det sammen; men hun var et drikkældigt fruentimmer og havde fået 5 uægte børn, hvoraf de 2 endnu levede, den ene af døtrene var gift med husmand Niels Mikkelsen i Hørdum. Han mente, at det må have været af tungsindighed, hun havde aflivet sig. Selv om han vel egentlig ikke troede, hun var af noget tungt sind af natur, havde han dog ofte hørt hende ytre, at tiden var så lang for hende, så hun ikke vidste, hvorledes hun skulle overleve det. Han antog sin oplæste forklaring og aftrådte.

Derpå fremstod husmand Niels Mikkelsen i Hørdum, der forklarede, at han var gift med en datter af Maren Thomasdatter. Efter hvad hans kone havde fortalt ham, gik hun fra dem tirsdag eftermiddag, og de fik klokken henad 8 om aftenen bud om, at hun havde hængt sig. Maren var et drikkældigt fruentimmer, som havde 5 børn med en mand, der døde for 3 års tid siden. Hun havde for det meste et af Niels Mikkelsens børn, en dreng på 5 år, hos sig, og han var fulgt med hende hjem bemeldte dag. Deponenten kunne ikke indse, hvad der måtte have bevæget hende til at aflive sig, og han havde navnlig aldrig kunnet skønne, at hun var af dårligt humør. Han havde ikke grund til at tro, at det ikke skulle være gået således til, at hun selv havde aflivet sig. Hun var 54 år gammel og var kommet på aftægt hos Christen Larsen, som hun for et årstid siden solgte huset til. Han vidste ikke rettere, end at hun levede i god forståelse med Christen Larsen og kone.

Derpå fremstod husmændene Niels Jensen Soedborg og Peder Vangsgaard af Harring, der formanet til sandhed forklarede, at de på anmodning af husmand Christen Larsen gik hjem med ham, og de fandt hende hængende oppe på loftet med et reb om halsen. De kunne ikke tænke sig anden grund til, at hun aflivede sig, end at hun, hvad hun selv havde ytret, ikke længere havde det så godt, som da hendes samlever levede, og at hun måske havde følt, at hun heller ikke var estimeret mellem folk. Efter hvad de havde hørt, skulle hun selv have ytret, at hun havde det godt hos Christen Larsens.

Husmand Christen Larsens hustru Maren Andersdatter i Harring forklarede, at da Maren Thomasdatter d. 5. dennes omtrent kl. 4 kom hjem fra Hørdum, var hun noget inde hos hende. Hun var da noget beskænket, uden at det forøvrigt skønnedes, at hun fejlede noget på humøret, men hun ville ikke have sin dattersøn med, da hun igen gik ind til sig selv, uagtet drengen skrålede og ville med. Drengen havde ingen ro på sig og gik således straks efter, og da han nu atter skrålede, idet han ikke kunne komme ind til bedstemoderen, kom Christen Larsen til.

Da de fandt hendes døre lukkede, og de fandt dette mistænkeligt, fik hendes mand fat på deres naboer, og de fandt hende da hængende på loftet, ved hvilken lejlighed deponentinden imidlertid ikke var til stede, idet hun blev ved sit barn. Maren havde ofte ytret, at hun ikke havde det så godt som i forrige tider, og at tiden var hende så lang, men egentlig hvad man kalder tungsindig, kunne deponentinden ikke sige, hun var, hvorimod var hun ikke lidet drikkældig. Hun talte aldrig om, at hun ikke var estimeret imellem folk. Da hun gik, var der intet i hendes adfærd, som røbede, at hun havde den tanke at ville aflive sig.

Derpå fremstod sognefoged Mads Nielsen i Harring, der forklarede, at kl. 7 a 8 d. 5. dennes kom der bud til ham, at Maren Thomasdatter havde hængt sig. Han tilføjede, at hun var et drikkældigt fruentimmer, som ingen estimerede på grund af hendes tidligere usædelige liv, men han kunne for øvrigt ikke vide, hvad der kunne have bevæget hende til at aflive sig. Han anså det for en ordentlig familie, hun var på aftægt hos, og han havde slet ingen grund til at tro, at denne skulle have nogen del i hendes død.

Dommeren bemærkede, at praktiserende læge Rafn af Vestervig havde indfundet sig for at syne liget, og da hans attest forelå, blev sagen afsluttet.

I kirkebogen fik Maren følgende eftermæle:

Død den 5. marts 1850, begravet den 14. marts Maren Thomasdatter ugift fruentimmer; født i Skyum, boende i Harring. Faderen husmand Thomas Murmester 54 år gl. Begravet i stilhed uden jordpåkastelse eller andre kirkelige ceremonier i følge amtets resolution af 13. marts.

Christen Larsen blev ved forhøret d. 25. marts 1877 igen formanet til sandhed, og han erkendte og vedgik at have foranlediget aftægtskone Maren Rørbys død. Han forklarede i den henseende, at han i 1849 om foråret af Niels Mikkelsen tilbyttede sig et hus på Harring Hede, på hvilket hus hvilede aftægt til Niels Mikkelsens svigermoder, i daglig tale kaldet Maren Rørby. Hun boede for sig selv i sin aftægtslejlighed, der var tilbygget husets Østre ende. Der var ingen forbindelse mellem arrestantens

del af huset og Maren Rørby's aftægts hus videre, end at man fra arrestantens bryggers kunne komme ind i gangen til Maren Rørby's lejlighed, men videre kunne man ikke komme. Loftet var adskilt ved skillerum. Gennem et kattehul havde han sat slå for døren indvendigt efter mordet.

Den 5. apr. 1877 blev arrestantens hustru, der var blevet indsat i varetægtsfængsel aftenen før, fremstillet og pålagt at sige sandheden. Hun forklarede, at hendes forældre var Anders Vestergaard, gårdmand, og hustru Kirsten Mikkelsdatter af Skovsted, døbt og konfirmeret i Hillerslev kirke. Efter at have tjent nogle år og vævet nogle år blev hun omtrent 24 år gammel gift med arrestanten. Hun havde ingen sinde været straffet.

Under et af de følgende forhør erkendte arrestanten i sin kones nærværelse at have truet med at ville aflive Maren eller i hvert fald, at han ville ønske, han var af med hende, da hun var til stor byrde. Og han erkendte, at da han og konen gik til Rosholm præstegård for at afgive forklaring, var de enige med hinanden om, hvad de skulle sige, og hvad de skulle forklare.

Christen Larsens kone fortalte, at de kort før Marens død havde talt om at tage hende af dage på grund af den byrde, hun var for dem. Hun forsvarede sig med, at de tidligere havde boet i et hus med en gammel kone på aftægt, og da hun blev syg, lagde de hende i hustruens seng for bedre at kunne passe hende.

Under et af forhørene forklarede Christen Larsen Tækker, at han fandt det meget byrdefuldt at udrede aftægten, og for at slippe for den begyndte han at tale med sin kone om at tage Maren Rørbye af med livet. Hun var imod det og rådede ham til hellere at sælge huset end at foretage sig noget med aftægtskone, men gik så modstræbende med til hans forslag om at tage Maren Rørbye af dage ved at hænge hende. For at opnå dette havde hun den 5. marts om eftermiddagen bedt Maren komme ind til sig. Da hun efter et kort ophold ville gå ind til sig selv, fulgte Christen Larsen Tækker bagefter hende medbringende et stykke reb. Da han kom ud i køkkenet, kastede han pludseligt bagfra rebet om hendes hals, snørede til, kastede hende op på sin ryg hængende i rebet og bar hende op på loftet over aftægtsboligen, hvor han hængte hende, der slet ikke havde givet en lyd fra sig, op ved et spændetræ for at give det udseende af, at hun havde hængt sig selv, hvad der også blev antaget under den undersøgelse, der i sin tid var blevet foretaget.

Kort efter at Christen Larsen var gået ud af stuen efter Maren Rørbye, gik hans kone efter ham for efter hendes forklaring at forhindre, at forbrydelsen blev udført, men hun kom for silde, idet hun mødte sin mand i bryggerset med Maren Rørbye på ryggen. Forbrydelsen var da sket.

Det fremgik således, hed det i dommen, at Christen Larsen Tækker efter forudgående beslutning og plan i samråd med sin hustru for egen fordels skyld havde dræbt Maren Rørbye. For hustruens vedkommende blev det en formildende omstændighed, at hun først frarådede sin mand at udføre gerningen, at det er antaget, at hun har givet efter, fordi hendes mand var streng, om han just ikke har truet eller tvunget hende dertil, og at hun i sidste øjeblik har villet forhindre gerningens udførelse.

Christen Larsen Tækker blev endvidere tiltalt og dømt for tyveri af et lommeur til 20 kr. samt for at have tilegnet sig 1 kr. og 33 øre hos smed Jens Ninn i Årup. Uret var

tilbageleveret, men den nødvendige reparation havde kostet 8 kr.

Den 12 august 1877 faldt dommen ved retten i Vestervig: Christen Larsen Tækker bør straffes på livet samt udrede 8 kr. i erstatning til urets ejer Niels Kristian Nielsen af Tyrhove. Maren Andersdatter Vestergaard straffes med tugthusarbejde i 8 år.

Endnu et mord

Samme dag som Christen Tækker blev dømt, blev den før nævnte Lars Pedersen kaldet Tambo ligeledes dømt til døden for mord på en anden aftægtskvinde, Ane Johanne Christensen, der var fundet død den 13. maj 1858, angiveligt ved en drukneulykke. Lars Pedersen Tambo var dengang blevet afhørt om de nærmere omstændigheder, da hun var på aftægt hos ham.

Under et af forhørene fortalte Christen Tækker, at han havde byttet hus med Lars Pedersen Tambo og med huset fulgte hans kones moster Else Marie som aftægtskone. Desuden svarede Lars Peter Tambo en kort tid aftægt til Jens Hansens fraseparerede hustru Ane Johanne Christensdatter, idet han havde modtaget en pengesum for at forsørge hende på livstid.

Denne Ane Johanne fandtes en morgen liggende død i en grøft noget norden for Lars Peters hus, og vel skulle det have udseende af, at hun var faldet i grøften og druknet, men dels var der så lidt vand i grøften, at man ikke let skulle tro, at nogen kunne drukne deri, og dels skal den afdøde have været ganske blodig i ansigtet, da hun blev taget op af grøften, så den almindelige mening var, at hun ikke var omkommet på den måde, som det ved forhøret blev opgivet. Christen Tækker vidste, at Lars Peter Tambo straks blev mistænkt for at have taget Ane Johanne af dage. Hans kones moster Else Marie, som han som forklaret fik med huset, havde ligefrem sagt ham, at Lars Peter slog Ane Johanne ihjel, og at hun hørte hende skribe om aftenen i sin lejlighed, førend hun næste morgen blev fundet død i grøften.

Forhøret af Lars Pedersen Tambo foregik sideløbende med forhøret af Christen Larsen Tækker. Han blev nu igen hentet ind til forhør angående dødsfaldet. Han forklarede, at Ane Johanne Christensen var gift med Jens Hansen, men blev separeret, hvorpå Jens Hansen akkorderede med arrestanten om mod 300 rigsdaler at tage imod Ane Johanne og forsørge hende på livstid. Han havde hende kun boende et års tid, da hun druknede, og fik i det hele kun 36 rdl. for at have hende boende. Han byggede et hus til hende, men meget af tiden var hun ikke hjemme. Hun var noget drikfældig. Hun var omkommet ved drukning.

Dagen før hun druknede, var hun ikke kommet hjem om eftermiddagen, og så vidt arrestanten erindrede, var hun gået til Thisted. Samme dag på formiddagen så han hende, men siden slet ikke, før hun blev fundet druknet, og han i den anledning kom til stede. Ane Johanne blev fundet druknet i et vandløb, som kom fra Engkær, løber sønden om Elsted og norden om Øland, og det var i nærheden af hans hus, norden for samme, at Ane Johanne blev fundet. Der, hvor hun blev fundet, var et gangbræt over vandløbet, og arrestanten formodede, at Ane Johanne, der ofte gik over dette bræt, var gået over det på hjenturen fra Thisted og da er snublet og faldet i åen. Han bemærkede, at når hun kom fra Thisted, kunne hun ved at gå tværs over Elsted forkorte vejen noget.

Om formiddagen kom der en dreng, Christen, Christen Andersen Smeds søn på Øland Mark og fortalte ham, at Ane Johanne lå druknet i åen, og han løb foran Christen, som straks fulgte ham og viste ham stedet. Foruden havde drengens broder Nikolai også set Ane Johanne ligge druknet, men om han var til stede, da arrestanten kom, erindrede han ikke. Da arrestanten kom til stede, lå Ane Johanne, så vidt han erindrede langs i åen, og det første, han gjorde, var, at han sprang hen og bragte hende op. Hvor længe Ane Johanne havde ligget i vandet, kunne han ikke afgøre, men det må formodentlig ikke have været så kort, da hun var ganske kold og stiv. I det mindste den ene af drengene hjalp ham at bringe hende op.

Da han havde fået liget op af vandet, sendte han den ene af drengene hen til naboen for at få assistance, og så vidt han erindrede, kom Jesper Thomsen så og hjalp ham med at hjembære liget, der blev lagt i aftægthuset. I åen var der omtrent tre kvarter vand (ca. 47 cm). Det kunne ses på liget, at Ane Johanne måtte have stødt sig ved at falde imod stenene på bunden, og der var mærker navnlig ved hendes mund, der tydede på, at hun må have stødt sig i faldet.

Lars Peter Tambo blev foreholdt, at den forklaring, han havde afgivet i dag, aldeles ikke stemte med den forklaring, han gav i forhøret af 13. maj 1858. Uoverensstemmelsen var så stor, at det gav anledning for dommeren til foreløbig at sætte ham under anholdelse, idet han nærmere ville undersøge sagen og forhindre ham i foreløbig at komme i berøring med hans hustru, hvilket ville blive af stor betydning. De store uoverensstemmelser bestyrkede den mistanke, der var opstået mod ham for at have foranlediget Ane Johannes død. Den anholdte Lars Peter Pedersen fik fængslingen opretholdt og blev ført ud. Arrestanten Lars Peter Pedersen blev senere fremstillet og ville nu sige sandheden. Han erkendte, at han havde ombragt Ane Johanne, og at han bar liget til vandløbet. I bemærkningerne til dommen er hændelsesforløbet forklaret.

Under nærværende sag havde arrestanten afgivet tilståelse om at have aflivet bemeldte kone. Han havde i så henseende nærmere forklaret, at han den 12. maj om eftermiddagen havde været i klammeri med konen i sit hus og til sidst smidt hende ud. En times tid derefter gik han ind i hendes bolig for at tale med hende i anledning af, at hun ved den omhandlede lejlighed havde truet med at klage over ham til hendes mand og sige, at han ville slå hende - ved hvilken trussel arrestanten var blevet meget ærgerlig.

I det øjeblik han lukkede gangdøren op, faldt det ham ind, at det ikke kunne nytte noget at tale med hende, og han fattede da i sin ophidsede sindsstemning den beslutning at aflive hende, uden dog straks at tænke sig på hvilken måde han ville udføre dette. Han lukkede derfor gangdøren i lås efter sig og trådte ind i stuen. Da han her så konen stå ved et bord, faldt det ham ind, at han, som forholdene var, lettere kunne udføre gerningen ved at gribe hende om halsen og kvæle hende, hvilket han da straks udførte. Han greb Ane Johanne, der efter hans forklaring var et svagt og spinkelt fruentimmer og tilmed noget beruset, så at hun var let at magte og egentlig slet ikke kunne gøre nogen modstand, med begge hænder om hendes hals, kastede hende omkuld og sammentrykkede struben med tommelfingeren, hvormed han vedblev, indtil

hun var død. Han forlod derpå huset ved at gå over loftet og opholdt sig i sin stald eller lade, indtil han sent på aftenen atter ad samme vej begav sig ind i aftægthuset og bar liget gennem yderdøren ud til det omtalte vandløb, hvori han lod det rulle ned.

Det blev endvidere oplyst, at der af pige Ane Christensdatter Smed var anlagt en paternitets sag mod arrestanten L. P. Pedersen Tambo. Udfaldet af sagen ved en politiretsdom af 5te juli 1855 var gjort afhængig af, at han med ed turde bekræfte ikke at have haft samleje med bemeldte pige til en sådan tid, at han kunne være fader til hendes barn, der var født d. 31te januar samme år. Den 21de august s.å. havde han efter lovlig forberedelse aflagt den således foreskrevne ed, uagtet han, efter hvad han under nærværende sag havde erkendt, var sig bevidst, at eden var falsk. Han havde i virkeligheden haft legemlig omgang med pigen på en sådan tid, at han kunne være fader til det pågældende barn, hvilket han dog troede sig overbevist om, at han ikke var. Retten fandt, at Lars Tambo med overlæg havde skilt Ane Johanne Christensdatter ved livet. Han, der var født den 17de januar 1822 og ikke tidligere havde været tiltalt eller straffet, kunne ikke undgå livsstraf for dette sit forhold efter straffelovens § 190. Denne straf absorberede den dom, han blev idømt for mened.

Lars Peder Pedersen kaldet Tambo blev dømt til døden samme dag som Christen Larsen Tækker. Begge dødsdomme blev prøvet og godkendt både ved overretten og ved højesteret. Højesteret ændrede Lars Pedersens Tambos dom til 12 års fængsel og Maren Andersen Vestergaards fængselsstraf nedsattes. Lars Peder Pedersen, der var skænket krigsmedalje for deltagelse i krigen 1848-50, blev dømt til at have samme forbrudt. Samtlige arrestanter skulle udrede de udgifter, der var forbundet med deres arrest og des uden sagernes omkostninger, herunder salær til forsvarerne.

Den 12. april 1878 skrev Christian den Niende til Thisted amt:

Efter at have taget denne sag med samtlige dens omstændigheder under allerhøjeste overvejelse giver vi dig hermed tilkende, at vi allernådigst ville have bemeldte Christen Larsen med tilnavn Tækker eftergivet den ham ved den nævnte højesteretsdom, som hoslagt følger ifundne livsstraf imod, at han hensættes til tugthusarbejde på livstid.

Dermed ske vor vilje! Befalende dig Gud.

Benådningen blev den 20 april sendt til herredsfogeden i Hassing-Refs Herreder, og den 30. april overførtes under bevogtning af sadelmager Schaarup af Vestervig arrestanterne, Christian Larsen Tækker og Lars Peder Pedersen kaldet Tambo til tugthusarbejde i Horsens. Den første på livstid, den sidste i 12 år. I en medfølgende skrivelse meddeltes, at Christen Larsen Tækker efter eget udsagn, og som en vedlagt attest udviste, under arrestationen havde været under lægebehandling for blærebetændelse og urintrang. Christen Larsen Tækker fange nr. 11 døde i Horsens Tugthus den 10. marts 1886. Han var født i Heltborg og boede ved sin arrestation i Gjersbøl i Snedsted sogn. Han var gift med Maren Andersdatter Vestergaard. Der var en søn og en datter i ægteskabet.

Husmand Lars Peder Pedersen Tambo var født i Haring sogn og boede ved sin arrestation i Haring. Han var gift, og der var en datter og en søn i ægteskabet. Som fange nr. 76 blev han løsladt den 30. april 1887 efter at have afsonet 9 år af straffen. Han vendte tilbage til Haring, hvor han døde af tæring den 3. februar 1889.

Noter:

Hassing-Refs Herreders Politiprotokol B 34 – 5177/78.

Haring kirkebog. Horsens tugthusarkiv.

Horsens Tugthus 1875-1926. B 205 - 108.

P. Kvejborgs omfattende optegnelser om sagen, som vakte hans opmærksomhed på grund af en tilføjelse i Haring kirkebog vedrørende Ane J. Christensdatters dødsfald. Visse akter fra Horsens Tugthus fundet af Ketty Skytt Nielsen, Randers.

L. P. Petersen kaldet Tambo købte i 1855 matr. nr. 7 Øland mark og solgte den i 1862 til Christen Larsen, der boede der til 1872. Ifølge vejviseren er matr. 7 a i vore dage Uhrbrandsmindevej 1.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy og Vester Hanherred 1995, side 129-136).